

Издавачка делатност Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду: улога уредника-лектора у издавачком процесу

УДК 027.7(497.11 Beograd):655.4

САЖЕТАК: Издавачка делатност Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду важан је правац њене културне и академске мисије. Рад разматра специфичности библиотечког издаваштва, са посебним освртом на професионалну улогу уредника-лектора као језичког стручњака. Полазећи од историјског развоја и савремених пракси у овој области, указује се на разноврсност публикација и њихов значај за академску и ширу заједницу. Истиче се да библиотечко издаваштво почива на принципима друштвене одговорности и академске поузданости, као и на високом степену језичког и структурног уређења публикација. Централни део рада посвећен је анализи уредничко-лекторског рада као сложеног, вишеслојног, али често слабо видљивог процеса. У закључку се наглашава да уредник-лектор, надовезујући се на ауторски допринос, чини важну карику у коначном обликовању текста и унапређењу њеног језичког квалитета, поузданости и трајности. **КЉУЧНЕ РЕЧИ:** издавачка делатност, Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, уредник, лектор, језичка норма, академски стандарди, језичка стручност, културна и научна одговорност.

РАД ПРИМЉЕН: 26. март 2026.

РАД ПРИХВАЋЕН: 07. април 2026.

Свјетлана Ђелић

ORCID 0009-0002-6977-3004

djelic@unilib.rs

*Универзитетска библиотека
„Светозар Марковић“
Београд, Србија*

1. Увод

Библиотеке се традиционално схватају као установе са истакнутим местом у савременом друштву, захваљујући свом значају за образовне процесе на различитим нивоима, као и јединственој културолошкој мисији коју обављају столећима.¹ Улога савремене библиотеке није ограничена на прикупљање, чување и давање на коришћење библиотечке грађе, него подразумева учешће у обликовању знања, културе сећања и научног дискурса. У последњим деценијама у научној комуникацији уочава се тенденција да универзитетске и истраживачке библиотеке све више преузимају улогу издавача или партнера у научном издаваштву, нарочито у контексту отвореног приступа (Brown et al. 2013).

2. Један пример европских пракси

Током студијског боравка у Берлину² имали смо прилике да стекнемо непосредан увид у то како универзитетске библиотеке интегришу издавачку делатност у свој рад. У том контексту посећени су Центар „Вилхелм и Јакоб Грим“ – Универзитетска библиотека Хумболтовог Универзитета у Берлину (Universitätsbibliothek der Humboldt-Universität zu Berlin), Филолошка библиотека Слободног универзитета (Philologische Bibliothek der Freien Universität Berlin), Библиотека Техничког универзитета (Universitätsbibliothek der Technischen Universität Berlin) и друге научноистраживачке установе.

Пример који најбоље илуструје ову интеграцију је издавачка платформа Berlin Universities Publishing – BerlinUP³ која омогућава истраживачима да резултате својих истраживања објављују у рецензираним монографијама и часописима у отвореном приступу. Као академски и некомерцијални издавач BerlinUP примењује модел „diamond open access“ који подразумева да су и објављивање и приступ садржају бесплатни за ауторе и читаоце. Ова делатност организована

---

1. Ауторка овог рада готово две деценије обавља послове лектора и редактора, а више од дванаест година ради као уредник и лектор у Центру за издавачку делатност Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду. Текст је заснован на вишегодишњем искуству компримованом у улози која захтева подједнаку одговорност према аутору, читаоцу и самом језику.

2. У оквиру програма који финансијски подржава Bibliothek und Information Deutschland (BID).

3. Berlin Universities Publishing

је кроз интегрисани систем који укључује уреднике едиција, уредничке одборе и посебан тим за отворени приступ и академско публикавање. Важан аспект рада је стандардизован процес рецензирања и уредничке контроле, приликом које уредници, редактори и лектори одговарају за садржајни, формални и етички квалитет радова, организују процес рецензије и одлучују који радови

испуњавају критеријуме за објављивање. Све публикације добијају DOI идентификатор и архивирају се у репозиторијуму Техничког универзитета у Берлину (TU Berlin) са интеграцијом у националне и међународне платформе отвореног приступа зарад трајне доступности, транспарентности и праћења научних резултата. Поред тога, BerlinUP пружа свеобухватну и персонализовану подршку ауторима у свим фазама издавачког процеса.

Анализа прикупљених података показује да висок степен интеграције издавачких активности у оквиру библиотечно-информационих система представља фактор ефикасности о квалитета издавачког процеса, а таква и интеграција праћена је развијеним механизмима подршке ауторима. Овако организован систем показује да библиотеке успешно повезују академску експертизу са уредничком и техничком инфраструктуром, покривајући читав процес, од припреме садржаја и управљања метаподацима до финалног објављивања.

У контексту наше земље, овај модел може бити значајан и за разумевање улоге Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ у Београду (у даљем тексту Библиотека), која се већ истиче у обезбеђивању приступа научним информацијама и развоју дигиталних колекција. Развој централне издавачке делатности могао би осигурати квалитетну научну комуникацију у складу са савременим међународним стандардима научног публикавања.

3. Издаваштво у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ у Београду, као централна академска библиотека у Србији, тежи да оствари ширу улогу у развоју научне комуникације. Поред основне функције прикупљања, обраде, чувања и давања на коришћење библиотечке грађе, она учествује у производњи и посредовању знања путем сопствене издавачке делатности, која се у последњих петнаест година видно интензивирала. Развојни пут издавачке делатности Библиотеке може се пратити

од првих спискова примљених књига и часописа из 1948. године, правилника, водича, каталога, извештаја о раду, затим библиографија и прегледа докторских дисертација одбрањених у Србији, или радова посвећених Светозару Марковићу половином 70-их година. Из данашње перспективе занимљивост су репринти дела *Ex Ponto* и *Немири* Иве Андрића (1975), што је остварено у сарадњи са Књижевном заједницом „Петар Кочић“. То нису усамљени примери. Прате их фототипска издања *Писменица српскога језика* (1984) Вука Стефановића Карацића и *Српска књига: њени продавци и читаоци у XIX веку* (1982) Стојана Новаковића, који илуструју академску посвећеност очувању културне и научне баштине. Потом следе прве библиографије радова и научни зборници (1976), стручне монографије и изложбени каталози.

Уопште гледано, у првој четвртини 21. века Библиотека је закорачила у нову фазу развоја, обележену осмишљеним и систематским унапређењем издавачке делатности. Формиран је и посебна организациона јединица у оквиру Библиотеке – Центар за издавачку делатност, и од тада се приступило публиковању савремених научних и стручних монографија, студија, тематских зборника, приручника, документарне грађе, књига резимеа, и напослетку електронских публикација и дигиталних ресурса, те лингвистичких и мултидисциплинарних часописа који пружају преглед најновијих истраживања и савремених језичких и библиотечких пракси. Стога је јасно да издаваштво није више споредна, већ је континуирана и препознатљива активност академске установе прилагођена савременом информационом и културном окружењу.

У том духу покренуте су нове едиције усмерене на развој научне мисли и популаризацију знања, са препознатљивим визуелним идентитетом. Међу њима посебно се издваја едиција „Хомилије“,⁴ у којој се објављују научне и стручне монографије и приређене докторске тезе из науке о књижевности. Едиција има и подедицију „Библио“ у којој се објављују приређене докторске дисертације са библиотечко-

---

4. *Динамика приповедног простора* (2016) Александре В. Јовановић, *Тешка слика: мегалополис англоамеричког и српског романа* (2016), Маје Цвијетић, *Време и простор у 'Златном руну' Борислава Пекића* (2016) Небојше Лазића, *Фигуре преображаја у књижевном делу Данила Киша и Прима Левија: од књижевне поетике до културне антропологије* (2019) Александра Костића, *Картографија маиште* (2020) и *Англоамеричка теорија на прелазу миленијума: дискурс и границе* (2024) Александре В. Јовановић.

информационом тематиком. Аутори који потписују четири наслова⁵ у овој поведицији су запослени у Библиотеци. Ова чињеница илуструје један изузетно значајан и релативно необичан аспект библиотечке праксе где сама институција обезбеђује платформу за објављивање научних доприноса својих запослених. Целокупна едиција досад броји десет наслова који су успоставили стабилну основу за представљање резултата дугогодишњих истраживања.

У едицијама „Канон“⁶ и „Карнеги“ објављени су песнички преводи и антологија српске ратне приче.

Један од значајнијих домета издавачке делатности представља и колекција Књижохранилиште Универзитета у Београду⁷ посвећена систематском сагледавању историјата, развоја и улоге Библиотеке у националној просветној, научној и културној традицији. Конципирана као дугорочни издавачки и истраживачки пројекат поводом обележавања стогодишњице постојања наше установе, ова колекција представља пример својеврсног „огледала установе“ осмишљеног да у потпуности осветли њен историјат, развој и значај од оснивања до савременог тренутка. Колекција обједињује научноистраживачки рад, културу сећања и јавну презентацију институционалне баштине, а планира се и њен наставак у наредним годинама.

У оквиру стручних и научно-документарних монографских издања објављују се радови усмерени на системску анализу, обраду и контекстуализацију библиотечке и архивске грађе, као и на проучавање инфраструктурних и функционалних аспеката научно-информационог система. Ова издања обухватају тематику из области снабдевања научним информацијама и документима, као и критичку обраду и публиковање значајне архивске грађе од историјског, културног и

---

5. *Проналажење информација у дигиталним библиотекама* (2017), Александре Тртовац, *Нова парадигма сарадње у библиотекама* (2017) Адама Софронијевића, *Паралелни српско-немачки корпус књижевних текстова: израда, проналажење информација и семантички веб* (2021) Јелене Андоновски и *Феномен псеудонима као вид ауторства у библиотечко-информационој делатности* (2024) Наташе Дакић.

6. Иван В. Лалић: *Корац према мору* (2014); нови преводи Френсиса Р. Џонса, прир. Александар Јовановић и Светлана Шеатовић Димитријевић; Владимир Кашнар: *Устрајни отисци* (2017).

7. *Пут до књижохранилишта: обележавање 100. годишњице оснивања Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“* (2021); *Књижохранилиште као грађевински и архитектонски изазов* (2024); *Посебне библиотеке и легати* (2025), ур. колекције Драгана Столић.

научног значаја. Као узоран пример ових издања може се навести, рецимо, публикација *Породична преписка кнеза Милоша Обреновића из Архивске збирке Јоце Вујића* (2016, прир. Татјана Брзуловић Станисављевић).

У првој четвртини 21. века објављени су и зборници радова који развијају критички и научни дискурс у области хуманистичких и друштвених наука. Реч је о домаћим и међународним интердисциплинарним зборницима који осветљавају културне, историјске и књижевне теме. Рад на зборницима посебно је захтеван јер подразумева уједначавање различитих ауторских стилова, методолошких приступа и нивоа језичке компетенције, што уреднику и лектору намеће сложене и одговорне задатке. Наслов који бисмо издвојили је *Култура сећања: медицина, биоетика, нацизам, етика у библиотекарству*,⁸ настао као резултат округлог стола на којем су учествовали универзитетски професори и стручњаци, а посвећен етици у научноистраживачком раду и библиотекарству. Повод је била актуелна дебата о коришћењу научне публикације спорног биоетичког статуса – Пернкопфовог *Атласа топографске анатомије*, који је Универзитетска библиотека добила у време немачке окупације 1942. године од нацистичке организације ДОБ.

Изузетно плодан сегмент издавачке делатности Библиотеке чине и изложбени каталози као својеврстан вид синтезе историјског, културног и научног наслеђа похрањеног у њеним фондovima. Они често превазилазе улогу пратећег материјала и израстају у самосталне издавачке пројекте који обогаћују библиотечку продукцију. Најчешће комбинују ауторске текстове и систематизоване библиографије, те на тај начин стручну и ширу јавност упознају са садржајем изложби и самог фонда. Будући да се изложбе организују поводом значајних годишњица, јубилеја и важних културних и научних догађаја, ти поводи каталозима одређује тематски и концепцијски оквир. О значају ове врсте публикација сведоче и квантитативни подаци: у периоду од 2000. до 2026. објављено је 90 каталога. Ово није случајно будући да изложбени каталози служе да се стручним, али и ширим круговима јавности представи интелектуално благо које библиотека чува.

Часописи као редован облик објављивања нових истраживања и критичких приказа, повезују ауторе и читаоце кроз континуирану

---

8. *Култура сећања: медицина, биоетика, нацизам, етика у библиотекарству: зборник са округлог стола*, 2023, прир Драгана Михаиловић и др.

стручну и научну комуникацију. У нашој кући, савремене токове у дигиталној хуманистици и лингвистичкој пракси пратимо у часописима *Инфотека* и *Новоречје*. *Инфотека*⁹ је часопис за дигиталну хуманистику мултидисциплинарног карактера који објављује оригиналне научне и стручне радове који подлежу рецензентском поступку међународног уређивачког одбора, као и различите врсте приказа публикација и догађаја из ове области. Излази упоредо на српском и енглеском језику, у отвореном је приступу, те се целокупан садржај може бесплатно преузимати. *Новоречје*¹⁰ је научно-популарни часопис покренут са идејом објављивања нових, али и већ публикованих текстова из области неолошких истраживања. Излази два пута годишње.

Пулс Центра за издавачку делатност осећа се у целокупном раду Библиотеке. У њему се идеје материјализују, рукописи постају књиге и дигиталне публикације. Од 2000. до 2026. године Библиотека као издавач потписује готово три стотине наслова. Поређењем са доступним подацима, може се закључити да је приближно 75% целокупне издавачке продукције Библиотеке од њеног оснивања објављено управо у овом периоду. Овај податак, поред тога што сведочи о квантитативној експанзији, казује и о систематској модернизацији и институционалној консолидацији библиотечког издаваштва. Визија Центра усмерена је ка даљем развоју издавачког програма, богаћењу тематских области, као и заузимању поузданог и препознатљивог места у стварању академског и културног садржаја у Србији и региону.

4. Између рукописа и читаоца: уредник-лектор као носилац вишеструких улога

Издавачка делатност Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“ представља спој научне, образовне и културне функције. Сам издавачки процес сложен је и вишеслојан јер обједињује различите аспекте рада који претходе коначном објављивању публикације. Уређивачка политика заснива се на јасним критеријумима квалитета, при чему рукописи пролазе кроз више фаза садржинског и језичког читања. У условима ограничених кадровских и финансијских ресурса, издаваштво се често ослања на мањи број сарадника који обављају више улога. Тако у пракси нашег библиотечког издаваштва послове

---

9. *Инфотека*

10. *Новоречје*

уређивања, редактуре и лектуре често обавља једна особа. У овом раду ту уредничко-лекторску позицију посматраћемо као хипероним, тј. збирну одредницу која обједињује више фаза ревизије текста.

Разуђеност издавачке продукције подразумева и различите концепције и методолошке поступке јер свака од наведених категорија издавања носи специфичне уредничке, приређивачке и језичке изазове.

За разлику од комерцијалног издаваштва, библиотечко делује у корист заједнице и почива на принципима друштвене одговорности и академске поузданости (Skinner et al. 2014). Издавачка делатност библиотеке стога има непобитну улогу у афирмацији научних, образовних и културних садржаја. У таквом контексту, квалитет језичког и структурног уређења публикација има посебну тежину, будући да директно утиче на углед установе.

Оно што пре свега треба истаћи јесте да таква функција библиотечног издаваштва подразумева комплексне језичке интервенције које обухватају доследну примену стандардне правописне и граматичке норме, синтаксичко и стилско уједначавање текста, прилагођавање функционалном стилу и жанру, очување ауторовог израза уз обезбеђивање читљивости и јасности, препознавање језичких недоследности које утичу на значење, а често и проверу навода, цитата и извора.

Један од кључних проблема у пракси представља интуитивно поистовећивање писмености са уредничко-лекторском компетенцијом. Способност продубљеног читања и писања обично се не сматра квалификацијом за уредничко-лекторски рад. У питању је заблуда која на исходишту девалвира ову професију. За одговоран приступ тексту неопходни су високо формално образовање, темељно познавање норме стандардног језика (граматике, правописа, синтаксе, стилистике), те познавање различитих функционалних стилова и регистара, као и дугогодишње искуство у раду са различитим врстама текстова и специфичним изазовима које они постављају. Неопходне су, дакле, вишеструке филолошке компетенције које припадају домену језичке струке. Уредник-лектор својим радом штити и аутора и читаоца и језик, настојећи не само да текст усклади са нормом већ и да задржи његову живост и различите ауторске стилове, каткад и иновације. Уредник-лектор спречава да граматичке, стилске или термилошке грешке наруше јасност текста или научну поузданост. Истовремено, језичке интервенције имају и значајан образовни аспект јер уредник-лектор својим коментарима, предлозима и објашњењима упућује аутора

у језичку норму и лексичке и стилске варијанте. Такав вид дијалога омогућава аутору да разуме зашто су поједине измене учињене, да унапреди сопствену језичку компетенцију и да стечена знања примени у даљем раду.

Професионални поступци уредника-лектора могу се описати на основу различитих нивоа читања и интервенција у тексту, који у нашем случају одговарају уређивању, редактури, лектури и коректури. Уређивање је процес који захтева пажљиво структурирање текста, логичко повезивање делова, јасно дефинисање поглавља (Mackenzie 2011), као и доследну обраду библиографије, фуснота и пратећих елемената. У питању је делатност која се услед своје сложености „сматрала више уметношћу него вештином, нечим што се најбоље стиче комбинацијом оштроумности и искуства“ (Skinner et al. 2014). Редактура (нем. *Redaktion* – дотеривање) најзахтевнији је корак у процесу уређивања текста, при чему се, према обиму и сложености интервенција, може упоредити са изменама које у тексту врши уредник. Након ње следи лектура (лат. *lector* – читалац, предавач језика, од глагола *legere* – читати) која имплицира свеобухватно исправљање језичких и стилских недостатака у тексту, тј. његово унапређење у складу са граматичким, ортографским и стилистичким правилима стандардног језика. Она такође подразумева исправљање појединих садржинских грешака, усклађивање терминологије са језичком нормом и обезбеђивање јасне и доследне структуре текста. Напоследку долази и коректура (лат. *correctura*, од глагола *corrige* – исправити, поправити) као финална провера текста, којој је циљ исправљање типфелера и усклађивање са стандардима штампаног или дигиталног издања. При томе се посебна пажња посвећује хифенацији, интерпункцији, формату редова и типографском изгледу како би текст био визуелно уредан.

Овом низу додали бисмо још једну важну и помало ретку уредничко-лекторску вештину – познавање, или у најмању руку препознавање, више језика, нарочито у раду на преводима. Поређењем са изворним текстом могу се уочити значењска одступања, исправити неприродне конструкције настале под утицајем страног језика и обезбедити смисаоно прецизан и функционалан превод на циљни језик. Чак и када превод на први поглед делује добро, у њему могу остати граматичке грешке, попут погрешне употребе предлога и с њима повезаних падежних конструкција, као и неусклађености рода и броја. Поред тога, у дужим текстовима или у преводима на којима је радило више преводилаца често се јављају недоследности у терминологији. Коначно, уредник-

лектор уочава и стилске неуједначености настале услед дословног праћења оригинала као што су претерана употреба пасива, пасивних конструкција и партиципа, као и други облици језичке интерференције, те предлаже језичке и стилске корекције како би текст био природан, јасан и прилагођен духу циљног језика.

У издавачкој пракси Библиотеке улога уредника-лектора може се описати као мост између језика и струке, будући да је реч о специфичној области у којој се сусрећу традиционални библиотечки појмови и нова терминологија из информационаих технологија. Муњевити пораст ове терминологије додатно отежава посао јер се појављују нови појмови, махом англицизми, који су у информатици широко распрострањени, а у пракси још немају устаљен превод те се јављају у различитим облицима (преведени, транскрибовани или задржани у оригиналу). Потребно је изабрати најприкладнији термин и доследно га примењивати. Задатак лектора је да отклони језичке дилеме. За то користи речнике, нормативне језичке приручнике и граматике. Често се позива и на релевантне преводе међународних стандарда и препорука како би се терминологија ускладила са савременим стручно-теоријским токовима и праксом. При свему овоме, неопходно је тежити равнотежи између опште језичке норме и специфичности стручне употребе, јер језик мора бити и чврст и гибак.

У оквиру нашег библиотечког издаваштва могу се издвојити најмање три нивоа читања. Најзахтевнији је садржајни и концепцијски ниво, односно такозвано „дубоко“ читање (енгл. *heavy copy-editing*)¹¹ (Linnegar, n.d.; Einsohn and Schwartz 2019) у којем се текст сагледава у целини, процењује структура и јасност, термилошка доследност и стилска уједначеност, указује се на логичке празнине, недовољно образложене тврдње и евентуалне пропусте у навођењу извора. Средњи ниво читања обухвата језичко-стилско уређивање усмерено на уједначавање стила, прецизирање формулација и прилагођавање регистра намени публикације, док најлакши, завршни ниво подразумева језичко нормирање и финалну проверу, односно исправљање граматичких и правописних грешака.

---

11. Реч је о различитим нивоима језичких интервенција – од такозване лагане, основне лектуре (енгл. *light copy-editing*), која минимално задире у текст, преко средње (енгл. *medium copy-editing*) до дубоке, сложене лектуре (енгл. *heavy copy-editing*), која укључује дубље језичке и садржајне интервенције, проверу чињеница и навода.

Посебан изазов представља проналажење равнотеже између ауторове језичке индивидуалности и потребе за стандардизацијом, нарочито у текстовима различитих жанрова и научних области. Ваља нагласити да аутори долазе из различитих области и имају неједнак ниво језичког изражавања. Управо зато уредник-лектор користи опције за коментарисање у самом документу како би аутор могао да очисти слабости у изразу, логичке недоследности или стилске неуједначености. Када је аутор компетентан, језички сигуран и свестан сопственог стила и циљева текста, улога лектора остаје јасно дефинисана и он се у таквим случајевима бави ортографијом, терминолошком доследношћу и по потреби техничким аспектима текста. Интервенције су минималне и усмерене на побољшање читљивости, уз пуно поштовање ауторове интенције. Оваква сарадња почива на узајамном поверењу и поштовању.

5. Закључак

Уредничко-лекторска улога по свом карактеру није ни техничка нити маргинална. Напротив, она се испољава у посредовању између ауторског текста и поштовања стандарда српског књижевног језика које обједињује уређивање, редактуру и лектуру у сложен и одговоран поступак припреме текста за објављивање. У савременом дигиталном окружењу, обележеном аутоматизованим преводима, површном комуникацијом, убрзаном продукцијом садржаја, ова фаза припреме рукописа не сме да се пропусти, премда се то често дешава. Заслуге лектора ретко ко истиче; његова улога углавном је невидљива, али када изостане, последице су врло видљиве. Уредник и лектор спречавају ерозију језичке норме.

Центар за издавачку делатност Библиотеке као нова организациона јединица унутар институције представља парадигму могућег – показује да је у оквиру једне установе културе могуће развити издавачки систем у складу са високим академским стандардима, у којем се између рукописа и читаоца одвија читав један свет тихог, стручног делања, у којем уредник-лектор чини једну од кључних карика. Иако су уреднички и лекторски послови одраније постојали као саставни део рада библиотекара и других стручњака унутар институције, новина се огледа у томе што ова функција данас добија јасније професионално обличје у оквиру библиотечног издаваштва. Овим радом подсећамо да су сваком квалитетном издању, ма колико то на први поглед било неприметно, уредник и лектор својим пажљивим радом удахнули коначан облик. У том смислу, уредничко-лекторска позиција се у

институционалном библиотечком издаваштву оправдано може разумети као кровна, хиперонимска професионална улога која обједињује све облике језичких интервенција у тексту. Управо у том синтетичком капацитету огледа се њен значај, понекад пресудан за квалитет издања.

Литература

- Brown, Allison P., Cyril Oberlander, Katherine L. Pitcher, and Patricia L. Uttaro, eds. 2013. *Library Publishing Toolkit*. Geneseo, NY: IDS Project Press.
- Einsohn, Amy, and Marilyn Schwartz. 2019. *The Copyeditor's Handbook: A Guide for Book Publishing and Corporate Communications*. 2nd ed. Berkeley / Los Angeles: University of California Press.
- Linnegar, John. n.d. *Proofreading versus Editing Texts Distinguished*. Pristupljeno 27. 1. 2026.
- Mackenzie, Janet. 2011. *The Editor's Companion*. 2nd ed. Cambridge University Press.
- Skinner, Katherine, Sarah Lippincott, Julie Speer, and Tyler Walters. 2014. "Library-as-Publisher: Capacity Building for the Library Publishing Subfield." *Journal of Electronic Publishing* 17 (2): 1–12. <https://doi.org/https://doi.org/10.3998/3336451.0017.207>.